

ných vysokoškolských systémů, které jsou založeny na důvěře a možnosti nezávislého rozhodování.

Je třeba rozvíjet veřejné diskuse mezi národními a mezinárodními vysokoškolskými institucemi, které napomáhají ke společným postupům při implementaci transnárodního vzdělání v souladu s cíli Lisabonské úmluvy, směrnic Rady Evropy, OECD a UNESCO zaměřenými na zajištění kvality.

Doporučení adresovaná přímo ministrům zúčastněných zemí, kteří se sejdou v květnu roku 2005 v Bergenu na konferenci k boloňskému procesu, zdůrazňují zejména:

- že vytvoření rovných příležitostí pro všechny je základním kamenem Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání a že je třeba podniknout v tomto směru konkrétní kroky;
- že financování, motivace a stimulace vývoje vysokého školství a výzkumu je neméně důležitá součást veřejné odpovědnosti než kontrola a regulace;

- aby na základě vytvoření udržitelné a konsistentní strategie v Evropě byla stimulována hluboká analýza různých přístupů, které povedou ve svém důsledku ke zvýšení finančních prostředků plynoucích do vysokého školství a výzkumu.

Proces formování společnosti znalostí, jako vývoj demokratický, otevřený, rovný a soutěživý, se musí stát sdílenou zodpovědností všech účastníků vysokoškolského vzdělávání.

Všechny příspěvky i text doporučení (v anglickém jazyce), lze nalézt na webových stránkách Boloňského procesu, na adrese: www.bologna-bergen2005.no, v sekci nazvané Boloňské semináře (Bologna seminars), v oddíle Předcházející semináře (Previous seminars). Na tuto stránku se lze též dostat přes české webové stránky věnované Boloňskému procesu, na adrese www.bologna.msmt.cz. Stačí na levé liště kliknout na odkaz Bergen 2005 – Konference a semináře a přejít posléze na oddíl Předcházející semináře (Previous seminars). Stránka www.bologna.msmt.cz je věnována vývoji celého procesu v České republice. Její anglická verze bude zveřejněna přibližně za měsíc.

- ošf -

VÝUKA PROJEKTOVÉHO ŘÍZENÍ NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH

Začátek nového akademického roku 2004/2005 s sebou přinesl i další ročník konference věnované výuce projektového řízení na vysokých školách EDU 2004. Setkání s mezinárodní účastí zorganizovala Fakulta stavební Vysokého učení technického v Brně ve spolupráci s Fakultou informačních technologií Vysokého učení technického v Brně¹⁾ a Akademickým centrem studentských aktivit (ACSA), pod pat-

ronací Společnosti pro projektové řízení. Konference se konala v úterý 21. září 2004 v prostorách Fakulty informačních technologií Vysokého učení technického v Brně.

Mezi hlavní cíle konference patřila výměna zkušeností z oblasti výuky projektového řízení na vysokých školách, dále problémy, se kterými se vyučující i studenti potýkají a následně definování možností dalšího zlepšování v této oblasti. Prostor byl věnován především možnostem propojení oblasti vzdělávání a praxe, které účastníci definovali jako nezbytnou součást výukového procesu. Zefektivnění v tomto směru by v konečném důsledku mělo vést ke schopnosti vedení vysokých škol flexibilně reagovat na aktuální požadavky trhu práce a školy by tak v rámci svých

¹⁾ Konference byla po celou dobu konání přenášena po vnitřní internetové síti Fakulty informačních technologií VUT, a tak se možnost sledovat dění otevřela širšímu publiku. Vyzkoušení této formy mediálního přenosu by v budoucnu mohlo hrát důležitější roli u dalších podobných akcí a ocenili by ji především zájemci o ty konference, jejichž prostorové kapacity jsou omezené.

studijních programů měly být schopny zajistit dostatek konkurenceschopných absolventů, kteří obstojí nejen na českém, ale i mezinárodním trhu.

Konference se účastnili nejen zástupci vedení univerzit a pedagogové, kteří se výukou projektového řízení zabývají, ale i zástupci z řad studentů. Silné zastoupení měli na konferenci také zástupci soukromých firem, jejichž činnost s projektovým řízením přímo souvisí – ať už tím, že jeho znalost vyžadují od svých zaměstnanců nebo tím, že se podobně jako vysoké školy zabývají jeho výukou. Rozmanité složení aktivních účastníků přispělo ke komplexnímu pohledu na projednávanou problematiku. Posluchači měli možnost dovědět se více o vzdělávání v oblasti projektového řízení na několika vysokých školách (Vysoká škola ekonomická v Praze, Univerzita Pardubice, Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně). Své názory a očekávání, týkající se výuky projektového řízení a zkušenosti s absolventy předali zástupci soukromých firem a o své přímé zkušenosti s výukou (či ne-výukou) se podělili také studenti.

Důležitým vystoupením byla také prezentace Skupiny mladých projektových manažerů v ČR (YPMG ČR). Skupina zahájila svou činnost v roce 2003 pod Akademickým centrem studentských aktivit. Na základě neutěšené situace, která panuje v oblasti projektového řízení v České republice si skupina vytyčila několik cílů, mezi nimiž najdeme např. rozvoj teoretických a praktických znalostí a dovedností studentů v oblasti projektového managementu, zvýšení efektivitu práce studentských zástupců v akademických senátech či osvětu projektového managementu na vysokých školách.

V průběhu konference zaznělo několik důležitých postřehů. Účastníci se shodli na tom, že znalost projektového řízení je důležitá prakticky pro všechny studijní obory. Často je tento obor chápán jako ryze technická záležitost, využitelná především v oblasti stavebního inženýrství, a to i přesto, že jeho výhody mohou ocenit pracovníci většiny existujících oborů lidské činnosti. V současné době můžeme zaznamenat nárůst úsilí o rozšíření působnosti a dalších možností uplatnění projektového řízení. Situace v této oblasti není uspokojivá, a to i v době, kdy velká část činností může být pomocí projektů řízena efektivněji – ať už se jedná o modernizaci chemické laboratoře, reorganizaci

akciové společnosti či zpracování projektové dokumentace k žádosti o grant pro neziskovou organizaci – kdy znalost projektového řízení se stává nezbytnou např. i pro zaměstnance státní správy.

Tam, kde se projektové řízení již stalo součástí vzdělávacího procesu, vyvstávají problémy odlišného rázu. Jako nejčastější potíže účastníci zmiňovali nevyvážené schéma vzdělávacího procesu. To má za následek jednostranné zaměření buď na teoretickou nebo na praktickou část. Možnost vyzkoušet si získané teoretické znalosti v praxi, při vedení reálných projektů ve škole nebo v rámci studijní stáže u soukromé firmy, je pro komplexní znalost projektového řízení nezbytná. Ne každý absolvent však tuto možnost má. Účastníci z řad zaměstnavatelů i samotných studentů to považují za jeden z klíčových nedostatků ve výuce projektového řízení. Právě v oblasti praktického uplatnění se nabízejí možnosti spolupráce vysokých škol s pracovním trhem. Zástupci soukromých firem na konferenci patřili k těm, kteří s vysokými školami spolupracují a dokládají, že toto propojení možné je a vede k oboustranné spokojenosti. Objevují se však i opačné případy, kdy je kladen důraz na praktickou část výuky a teoretické zázemí je opomíjeno. Projektové řízení však vyžaduje komplexní znalost s vyváženou kombinací obou zmiňovaných částí.

Další z důležitých výstupů konference bylo definování potřeby vytvořit jednotnou terminologii. Je zcela nezbytné, aby pojmy používané v oblasti projektového řízení byly jednotné a aby bylo zaručeno jejich stejné porozumění ve všech jazycích. To je důležité především při realizaci mezinárodních projektů, kdy zajištění jednoznačného pochopení všemi účastníky je klíčovým předpokladem jakékoliv spolupráce.

Výměna zkušeností, zajímavé názory, nové impulzy a setkání se zajímavými lidmi z oblasti projektového řízení – tak by se dal stručně charakterizovat přínos konference. Souhrn všech zásadních názorů a také doporučení, schválených účastníky konference, jsou k dispozici v oficiálních závěrech, které najdete na www.acsa.vutbr.cz nebo společně s ostatními příspěvky v elektronické podobě na CD vydaném Fakultou stavební Vysokého učení technického v Brně. Organizátoři zajistili také vydání sborníku, který vedle prezentovaných příspěvků obsahuje i další referáty vztahující se k problematice výuky projektového řízení.

Věříme, že letošní ročník zahájil řadu již pravidelných setkání²⁾. Bude jistě zajímavé sledovat směr, jakým se vývoj v oblasti projektového řízení na vy-

sokých školách bude ubírat. Uvidíme, zda odhodlání a plány prezentované na letošním ročníku se stanou skutečností.

- nm -

²⁾ První setkání zájemců o výuku projektového řízení se v České republice poprvé konalo v roce 1998. Další se podařilo zrealizovat až v roce 2004.

ITÁLIE - VSTUP NA VYSOKÉ ŠKOLY

VSTUPNÍ POŽADAVKY

Stará právní úprava

K zapsání do kurzu pro univerzitní diplom (**diploma universitario**) do speciálních profesionálních praktických škol (**scuole dirette a fini speciali**) a také do akademických kurzů (**diploma di laurea**) měli studenti mít diplom (**diploma di istruzione secondaria superiore**) z pětileté vyšší střední školy. Některé z kurzů mají limitovaný počet míst prvního ročníku, takže je nutné se registrovat a složit vstupní zkoušku, obvykle souhrnný výběrový test. Rozhodující pro přijetí jsou také studentovy výsledky v **diploma di istruzione secondaria superiore** na závěr vyšší střední školy, které jsou také započítávány. Každá univerzita měla vlastní pravidla pro přijetí a rozhodovala o tom, kolik míst dá k dispozici. Studenti, kteří měli diplomy ze čtyřletých vyšších středních škol, se mohli zapsat na univerzitu jenom po absolvování jednoletého „integračního“ kurzu (**corso integrativo**). Nový zákon č. 264, schválený 2. srpna 1999, poskytne reorganizaci celého vstupního procesu vysokoškolského vzdělávání. Tento nový zákon stanoví obecná kritéria a doporučí ty studijní kurzy, na které bude vstup omezen na národní úrovni nebo na žádost každé univerzity. Přijetí na univerzitní kurzy lékařství a chirurgie, veterinárních věd, architektury a těch diplomových kurzů, pro které je předepsán základní praktický výcvik a odborné kurzy, je v důsledku toho omezené. Ministr může navíc, na žádost některých univerzit, omezit přijetí do určitých kurzů, které potřebují nezbytně speciální zařízení, vybavení

nebo učitelský sbor, nebo do specializovaných kurzů umožňujících vstup do dané profese.

Nová právní úprava

Ve shodě s reformou k zapsání se do akademického kurzu **laurea (L)** musejí studenti vlastnit **diploma di superamento dell'esame di Stato** z vyššího středního stupně nebo jiné kvalifikace získané v zahraničí a oficiálně uznané v Itálii. Donedávna zápis dosažený právě s vlastnictvím **diploma di istruzione secondaria superiore** byl akceptovatelný pro ty univerzitní kurzy, pro které byly předepsány limitované příjmy; nyní Nařízení č. 509 stanovuje, že každá univerzita musí ve svých stanovách definovat nezbytné znalosti potřebné k přijetí a stanovit testovací procedury. Testy se uskuteční všechny ve stejné době v rámci dokončení propedeutických tréninkových aktivit ve spolupráci s vyššími středními školami. Po nepříznivém výsledku testů můžete následovat zápis, ale nařízení školy budou specifikovat další praktické požadavky, které musí být splněny během prvního roku studia.

Dále ministerský Dekret č. 245 z roku 1997 stanovuje, že student, navštěvující poslední rok studia vyšší střední školy, by měl předložit přihlášku na univerzitu (např. pro školní rok 2003–2004 mezi 3. únorem a 4. březnem 2003), za účelem poskytnout univerzitám možnost plánovat a zlepšit jejich organizační a vyučovací nabídky, a v téže době jim též umožnit informovat studenty o nabízených programech. Student se může zapsat do kurzů **laurea specialistica (LS)**, jestliže vlastní **laurea (L)** nebo jinou kvalifikaci získanou